

SFS 2002:864

Utkom från trycket
den 3 december 2002

Förordning med länsstyrelseinstruktion;

utfärdad den 21 november 2002.

Regeringen föreskriver följande.

Länsstyrelsens ansvar och uppgifter

1 § I varje län finns en länsstyrelse som svarar för den statliga förvaltningen i länet, i den utsträckning inte någon annan myndighet har ansvaret för särskilda förvaltningsuppgifter.

2 § Länsstyrelsen skall verka för att nationella mål får genomslag i länet samtidigt som hänsyn skall tas till regionala förhållanden och förutsättningar.

Länsstyrelsen skall utifrån ett statligt helhetsperspektiv samordna olika samhällsintressen inom myndighetens ansvarsområde.

Länsstyrelsen skall främja länets utveckling och noga följa länets tillstånd samt underrätta regeringen om vad som är särskilt viktigt för regeringen att få veta om länet och händelser som inträffat där.

3 § Länsstyrelsen har bland annat uppgifter i fråga om:

1. naturvård och miljöskydd,
2. social omvårdnad,
3. kommunikationer,
4. livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor,
5. lantbruk,
6. rennäring m.m. i förekommande fall,
7. fiske,
8. jämställdhet mellan kvinnor och män,
9. kulturmiljö,
10. regional utveckling,
11. hållbar samhällsplanering och boende,
12. civilt försvar, fredstida krishantering och räddningstjänst.

4 § Länsstyrelsens uppgifter omfattar också

1. de allmänna valen,
2. tillsynen över att fastighetsinnehav avvecklas enligt 18 kap. 7 § ärvdebalken,

3. distriktsveterinärorganisationen, tillsynen över denna och andra praktiserande veterinärers verksamheter samt ledning och samordning av åtgärder mot djursjukdomar,

4. fjällförvaltningen i Dalarnas, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län,

5. förvaltningen av mål 1 och 2 samt gemenskapsinitiativet Urban och vissa program inom gemenskapsinitiativet Interreg III inom EG:s strukturfonder enligt rådets förordning (EG) nr 1260/1999 av den 21 juni 1999 om allmänna bestämmelser för strukturfonderna.

5 § Länsstyrelsen skall verka för att de av riksdagen fastställda miljökvalitetmålen uppnås och skall därvid svara för regionalt mål- och uppföljningsarbete.

Särskilda bestämmelser för vissa län

6 § I lagen (2002:34) om samverkansorgan i länen finns bestämmelser om att samverkansorgan kan bildas i länen med vissa uppgifter som annars är länsstyrelsens.

7 § I lagen (1996:1414) om försöksverksamhet med ändrad regional ansvarsfördelning finns bestämmelser om att regionala självstyrelseorgan i Skåne län och Västra Götalands län under viss tid övertar ansvaret för vissa uppgifter som annars är länsstyrelsens.

8 § I lagen (1997:1144) om försöksverksamhet med vidgad samordnad länsförvaltning i Gotlands län finns bestämmelser om att länsstyrelsen under viss tid fullgör uppgifter som annars är länsarbetsnämndens och skogsvårdsstyrelsens.

Vid Länsstyrelsen i Gotlands län skall det finnas sakkunniga för arbetsmarknadsfrågor och skogsfrågor. Innan länsstyrelsen beslutar om sådana anställningar skall länsstyrelsen samråda med Arbetsmarknadsstyrelsen respektive Skogsstyrelsen.

Verksförordningens tillämpning

9 § Verksförordningen (1995:1322) skall tillämpas på länsstyrelsen med undantag av 4 § andra stycket, 23, 32 §§ och 33 § andra stycket.

För sådan miljöprövningsdelegation och strukturfondsdelegation som anges i 24 § respektive 29 § i denna förordning skall inte heller 21, 22 och 25 §§ verksförordningen tillämpas. För strukturfondsdelegationen tillämpas inte heller 35 § verksförordningen.

För miljöprövningsdelegationens och strukturfondsdelegationens organisation och verksamhet skall det finnas en särskild arbetsordning eller ett särskilt beslut. Vad som sägs i 26 § verksförordningen om arbetsordning skall gälla även för miljöprövningsdelegationen och strukturfondsdelegationen.

Myndighetens ledning

10 § Landshövdingen är chef för länsstyrelsen.

Vid länsstyrelserna i Stockholms, Skåne och Västra Götalands län finns en chefstjänsteman som är länsöverdirektör. Vid övriga länsstyrelser finns en chefstjänsteman som är länsråd.

Chefstjänstemannen är ställföreträdare för landshövdingen.

Styrelsen

11 § Länsstyrelsens styrelse består, utöver ordföranden, av högst tolv ledamöter. I län med samverkansorgan och i län som avses i 7 § består styrelsen, utöver ordföranden, av högst åtta ledamöter.

Landshövdingen är styrelsens ordförande.

Styrelsens ansvar och uppgifter m.m.

12 § Utöver vad som framgår av 13 § verksförordningen (1995:1322) skall styrelsen

1. besluta i övergripande och principiella frågor som mål, strategier, riktlinjer och långsiktig planering,
2. besluta i frågor som rör länsstyrelsens övergripande verksamhetsinriktning och riktlinjer för prioriteringar,
3. fastställa rennäringsdelegationens ansvarsområde samt utse ledamöter och ersättare i delegationen.

13 § Styrelsen får överlåta till landshövdingen att besluta om sådana föreskrifter som inte är av principiellt slag eller annars av större vikt.

Landshövdingen får i sin tur, om det finns synnerliga skäl för det, överlåta till någon annan tjänsteman att besluta om sådana föreskrifter.

Ärendenas handläggning i styrelsen

14 § Om ett styrelseärende är så brådskande att styrelsen inte hinner sammanträda för att behandla det, får ärendet avgöras genom kommunikering mellan ordföranden och minst så många ledamöter som behövs för beslutförhet.

Om detta förfarande inte är lämpligt, får landshövdingen ensam avgöra ärendet. Ett sådant beslut skall anmälas vid nästa sammanträde med styrelsen.

15 § Den som i ett styrelseärende vill anmäla avvikande mening enligt 19 § första eller andra stycket förvaltningslagen (1986:223) skall göra det innan sammanträdet med styrelsen avslutas.

16 § Den som är länsöverdirektör eller länsråd får närvara och yttra sig vid styrelsens sammanträden.

Rennäringsdelegationer

17 § En delegation för rennäringsfrågor skall finnas inom var och en av länsstyrelserna i Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län.

Rennäringsdelegationer avgör frågor inom de av styrelsen fastställda ansvarsområdena.

18 § Rennäringsdelegationen skall bestå av sju ledamöter. För ledamöterna skall det finnas lika många ersättare. Tre ledamöter och deras ersättare skall vara rennäringsutövare och utses efter samråd med Sametinget.

Landshövdingen, eller den landshövdingen utser inom länsstyrelsen, är ordförande i delegationen.

19 § Ledamöterna och ersättarna utses för fyra år. De skall vara folkbokförda i länet eller, såvitt avser rennäringsutövare, vara medlemmar i en sameby som är registrerad hos länsstyrelsen.

Om en ledamot eller ersättare avgår, utses en ny ledamot eller ersättare för återstoden av uppdragstiden.

20 § En rennäringsdelegation är beslutför när ordföranden och minst hälften av de andra ledamöterna är närvarande.

Minst en av de närvarande skall vara rennäringsutövare.

21 § Vad som sägs i 15 § om ärendenas handläggning i styrelsen skall tillämpas också på en rennäringsdelegation. Vid sammanträden med rennäringsdelegationen får företrädare för samefondens styrelse närvara och yttra sig, men inte delta i besluten.

Fjälldelegationen

22 § En gemensam delegation för fjällfrågor, Fjälldelegationen, skall finnas för länsstyrelserna i Dalarnas, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län.

Fjälldelegationen är ett organ för samverkan i frågor som särskilt rör fjällområdet. Arbetsområdet skall vara fjällfrågor med inriktning mot en hållbar utveckling i landets fjällområden.

23 § Fjälldelegationen skall bestå av landshövdingarna från de län som anges i 22 §.

Vart och ett av länen svarar under två års tid för ordförandeskapet i delegationen. Landshövdingen i det län som svarar för ordförandeskapet är ordförande i delegationen.

Miljöprövningsdelegationer

24 § Inom varje länsstyrelse skall det finnas en miljöprövningsdelegation för prövning av följande ärenden som enligt miljöbalken skall prövas av länsstyrelsen:

1. ärenden om tillstånd till miljöfarlig verksamhet enligt vad som följer av 9 kap. 8 § miljöbalken, och

2. ärenden enligt 24 kap. 3 och 5 §§ miljöbalken om återkallelse av tillstånd, omprövning av tillstånd samt ändring och upphävande av villkor eller andra bestämmelser om miljöfarlig verksamhet.

25 § Miljöprövningsdelegationen skall bestå av ordförande och en miljö-sakkunnig. För ordföranden skall det finnas ersättare.

Ordföranden i miljöprövningsdelegationen skall vara jurist med domar-erfarenhet och ha särskild erfarenhet av miljöfrågor och andra frågor som behandlas i miljöbalken. Dessa krav gäller även för ordförandens ersättare.

En miljösakskunnig skall ha teknisk eller naturvetenskaplig utbildning och ha särskild erfarenhet av frågor om skydd för människors hälsa och miljön.

26 § Ärenden vid miljöprövningsdelegationen bereds av anställda vid länsstyrelsen i samråd med ordföranden.

Ordföranden får ensam vidta förberedande åtgärder och meddela beslut om avskrivning. Beslut i övriga frågor fattas av ordföranden och den miljösakskunnige gemensamt. Kan de inte enas gäller den mening som företräds av ordföranden.

Andra föredragande än ordföranden eller den miljösakskunnige har inte rätt att delta i miljöprövningsdelegationens beslut.

27 § Vid tjänstgöring utanför miljöprövningsdelegationens verksamhet får ordföranden eller ersättare för ordföranden inte besluta i eller delta i handläggningen av ärenden som avser

1. yttranden till miljödomstol i mål som avses i 24 § denna förordning och som i första instans prövas av miljödomstol,
2. tillsyn över miljöfarlig verksamhet som är tillståndspliktig enligt vad som följer av 9 kap. 6 § miljöbalken,
3. yttranden i ärenden enligt 17 kap. miljöbalken,
4. sådan verksamhet som i övrigt kan komma att prövas av miljöprövningsdelegationen.

Vid tillämpning av 7 a § förvaltningsprocesslagen (1971:291) och 22 kap. 6 § miljöbalken får ordföranden eller ersättare för ordföranden i miljöprövningsdelegationen inte företräda länsstyrelsen inför miljödomstol som den enskildes motpart.

28 § En miljösakskunnig får inte delta i handläggningen av ett ärende som avser efterlevnaden av ett tillståndsbeslut av miljöprövningsdelegationen om han eller hon har deltagit i tillståndsbeslutet.

Om ett beslut av miljöprövningsdelegationen överklagas, får en miljösakskunnig som deltagit i beslutet inte företräda länsstyrelsen inför miljödomstol som den enskildes motpart.

Protokoll skall föras över sammanträden där miljöprövningsdelegationen fattar beslut enligt 24 §. Ytterligare bestämmelser om förfarandet i miljöprövningsdelegationen finns i 19 kap. miljöbalken.

Strukturfondsdelegationer

29 § Enligt vad som anges i förordningen (1999:1424) om förvaltning av EG:s strukturfonder skall

1. länsstyrelserna i Jämtlands och Norrbottens län vara förvaltningsmyndigheter och utbetalande myndigheter för mål 1,
2. länsstyrelserna i Jönköpings, Örebro och Gävleborgs län vara förvaltningsmyndigheter och utbetalande myndigheter för mål 2,
3. Länsstyrelsen i Örebro län vara förvaltningsmyndighet och utbetalande myndighet för gemenskapsinitiativet Urban,

4. Länsstyrelsen i Västerbottens län vara förvaltningsmyndighet och utbetalande myndighet för gemenskapsinitiativet Interreg III A Kvarken–Mitt Skandia och Interreg III B Norra periferin, och

5. Länsstyrelsen i Jämtlands län vara förvaltningsmyndighet och utbetalande myndighet för gemenskapsinitiativet Interreg III A Sverige–Norge.

30 § Vid länsstyrelserna i Gävleborgs, Jämtlands, Jönköpings, Norrbottens och Örebro län skall det inrättas strukturfondsdelegationer som inom ramen för ett fastställt programdokument skall pröva frågor om stöd från EG:s strukturfonder.

Vid länsstyrelserna i Jämtlands och Västerbottens län skall det finnas styrkommittéer som inom ramen för ett fastställt programdokument för de gemenskapsinitiativ som anges i 29 § 4–5 skall ge utlåtanden om projekts lämplighet och om deras finansiering.

En styrkommittés närmare arbetsuppgifter framgår av det fastställda programdokumentet för vilket styrkommittén är inrättad.

31 § En strukturfondsdelegation skall bestå av högst tretton ledamöter.

För var och en av dessa skall det finnas en ersättare. Delegationen skall bestå av företrädare för länsstyrelser, regionala självstyrelseorgan, samverkansorganen i Gotlands och Kalmar län, länsarbetsnämnder, kommuner och landsting.

Strukturfondsdelegationen för gemenskapsinitiativet Urban skall bestå av högst fem ledamöter. För var och en av dessa skall det finnas en ersättare. Delegationen skall bestå av företrädare för länsstyrelse, regionalt självstyrelseorgan, länsarbetsnämnd och Göteborgs kommun.

Landshövdingen vid den länsstyrelse som utgör förvaltningsmyndighet skall vara delegationens ordförande. Vid landshövdingens frånvaro skall landshövdingens ställföreträdare vara ordförande i delegationen.

32 § En strukturfondsdelegation skall på lämpligt sätt samråda med företrädare för berörda myndigheter, institutioner, regionala utvecklingsbolag, näringslivsorganisationer, arbetsmarknadens parter och andra intresseorganisationer.

33 § En strukturfondsdelegation biträds av ett huvudsekretariat vid länsstyrelsen i det län som är förvaltningsmyndighet samt av beredningssekretariat vid övriga länsstyrelser, regionala självstyrelseorgan eller samverkansorganen i Gotlands och Kalmar län. För gemenskapsinitiativet Urban skall beredningssekretariatet finnas i Göteborgs kommun.

Vid huvudsekretariatet skall det finnas en huvudansvarig sekreterare. Vid beredningssekretariatet skall finnas en ansvarig tjänsteman.

34 § Ärenden vid strukturfondsdelegationen bereds av anställda vid respektive huvud- och beredningssekretariat.

Den huvudansvarige sekreteraren samt ansvarig tjänsteman vid berörda beredningssekretariat som ingår i programmet har närvaro- och yttranderätt vid delegationens sammanträden.

Sametinget skall få tillfälle att yttra sig om sådana stödärenden inom mål 1 som är av betydelse för samerna och rennäringen.

35 § Strukturfondsdelegationen avgör frågor inom sitt eget ansvarsområde. För att stöd skall kunna beviljas krävs enhällighet.

Delegationen är beslutförför när ordföranden och minst hälften av de andra ledamöterna är närvarande.

I 24 § förordningen (1999:1424) om förvaltning av EG:s strukturfonder finns bestämmelser om överklaganden avseende beslut som avses i 29 §.

36 § Ledamöter och ersättare i en strukturfondsdelegation utses av regeringen för bestämd tid.

Ledamöter och ersättare i en strukturfondsdelegation skall vara folkbokförda i de län som berörs av respektive program inom mål 1 och 2.

Regeringen får entlediga en ledamot eller ersättare även om den tid för vilken han eller hon är förordnad inte har gått ut.

37 § Närmare bestämmelser om förvaltningen av EG:s strukturfonder finns i förordningen (1999:1424) om förvaltning av EG:s strukturfonder.

Samråd m.m.

38 § Innan en central myndighet meddelar ett beslut som är av väsentlig betydelse för ett län, skall myndigheten samråda med länsstyrelsen.

39 § Länsstyrelsen skall samråda med andra statliga myndigheter i och utanför länet i sådana frågor inom länsstyrelsens verksamhetsområde som påverkar eller har betydelse för den myndighetens verksamhet.

40 § Länsstyrelsen bör, i den utsträckning det inte strider mot vad som är föreskrivet i en lag eller någon annan författning, informera motsvarande myndighet i angränsande nordiska länder i sådana frågor om samhällsplanering och regionala utvecklingsinsatser inom länsstyrelsens verksamhetsområde som kan antas ha betydelse för den myndighetens verksamhet.

Anställningar m.m.

41 § Landshövdingen anställs genom beslut av regeringen.

Anställningar som länsöverdirektör eller länsråd beslutas av regeringen efter anmälan av landshövdingen.

Andra anställningar beslutas av länsstyrelsen.

42 § Ordföranden och ersättare för ordföranden i en miljöprövningsdelegation utses av regeringen för tre år efter anmälan av landshövdingen.

Länsstyrelsen utser efter samråd med ordföranden miljöskunniga i det antal som behövs för verksamheten.

43 § Vid länsstyrelsen skall det finnas en särskild sakkunnig för frågor om jämställdhet mellan kvinnor och män. Han eller hon skall utifrån de nationella målen för jämställdhetspolitiken främja jämställdhetsarbetet i länet och medverka till att integrera jämställdhetsaspekten i länsstyrelsens uppgifter.

44 § En länsstyrelse får efter överenskommelse med en annan länsstyrelse mot ersättning ställa någon av sina anställda till den andra länsstyrelsens förfogande för att, som föredragande eller på något annat sätt, delta i handläggningen av ett visst ärende eller en viss ärendegrupp.

45 § Det finns särskilda föreskrifter om skyldighet för anställda vid Vägverkets region, länsarbetsnämnden och skogsvårdsstyrelsen att, som föredragande eller på något annat sätt, delta i handläggningen av en del ärenden och i övrigt bistå länsstyrelsen.

Personalföreträdare

46 § Personalföreträdarförordningen (1987:1101) skall tillämpas på länsstyrelsen.

Landshövdingens tjänstebostad

47 § Landshövdingen är skyldig att bo i den tjänstebostad som anvisas honom eller henne.

48 § De delar av landshövdingens tjänstebostad som är avsedda för representation skall vara försedda med möbler och annan inredning enligt inventarieförteckning som fastställs av Statens fastighetsverk.

49 § En landshövding skall lämna tjänstebostaden när han eller hon avgår från anställningen, om inte regeringen bestämmer något annat.

Om landshövdingen avlider skall dödsboet lämna tjänstebostaden senast tre månader därefter, om inte regeringen bestämmer något annat.

Fredstida krishantering och civilt försvar

50 § Länsstyrelsen har inom länet ett ansvar för åtgärder för fredstida krishantering och höjd beredskap enligt förordningen (2002:472) om åtgärder för fredstida krishantering och höjd beredskap. Länsstyrelsen skall hålla sig underrättad om händelseutvecklingen i sådana situationer och verka för att nödvändig samverkan kan åstadkommas.

Länsstyrelsen är den högsta civila totalförsvarsmyndigheten inom ett län.

51 § Länsstyrelsen skall samverka med Försvarsmakten för att åstadkomma en enhetlig inriktning och ledning av totalförsvarets olika delar och en ändamålsenlig användning av civila och militära resurser.

52 § Länsstyrelsen skall inom länet

1. bevaka att risk- och beredskapshänsyn tas i samhällsplaneringen samt främja arbetet med kommunala risk- och sårbarhetsanalyser,

2. verka för att beredskapsförberedelserna för den civila verksamhet som bedrivs i länet får en enhetlig inriktning och att nödvändig samverkan kommer till stånd,

3. medverka i operativa studier som underlag för planläggningen inom det civila försvaret,

4. samordna planeringen, inriktningen, genomförandet och uppföljningen av ledningsövningar när det gäller civilt försvar och fredstida krishantering,

5. ge kommunerna och berörda myndigheter, organisationer, trossamfund och företag stöd och underlag för deras fredstida krishantering och beredskapsförberedelser,

6. vid behov tillhandahålla Krisberedskapsmyndigheten områdesvisa lägesrapporteringar,

7. följa upp kommunernas tillämpning av lagen (1994:1720) om civilt försvar och de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen, bland annat i samband med övningar.

Länsstyrelsen skall årligen till Krisberedskapsmyndigheten rapportera vilka beredskapsförberedelser som vidtagits av kommunerna i länet. Länsstyrelsen skall samtidigt redovisa en bedömning av effekten av de vidtagna förberedelserna.

Bestämmelser vid höjd beredskap

53 § Är Sverige i krig, skall 54–59 §§ tillämpas. Därvid skall 1–49 §§ tillämpas bara i den utsträckning som de är förenliga med vad som sägs i 54–59 §§.

Är Sverige inte i krig, skall 54–59 §§ tillämpas bara i den utsträckning som regeringen bestämmer särskilt.

54 § Länsstyrelsen skall som högsta civila totalförsvarsmyndighet inom länet verka för att största möjliga försvarseffekt uppnås.

Länsstyrelsen skall därvid

1. samordna de civila försvarsåtgärderna,
2. verka för att sådan verksamhet hos civila myndigheter och andra civila organ som har betydelse för försvarsansträngningarna bedrivs med en enhetlig inriktning,
3. i samråd med Försvarsmakten verka för att det civila och det militära försvaret samordnas,
4. verka för att länets tillgångar fördelas och utnyttjas så att försvarsansträngningarna främjas.

55 § Om länsstyrelsen bedömer det nödvändigt för samordningen av försvarsansträngningarna, får den meddela föreskrifter om verksamheten hos andra regionala eller lokala civila myndigheter med statliga förvaltningsuppgifter inom länet.

Sådana föreskrifter får dock inte meddelas för riksdagens myndigheter.

56 § Länsstyrelsen skall på alla sätt söka upprätthålla förbindelse med regeringen, centrala myndigheter och länsstyrelserna i angränsande län.

57 § Föreskrifter om länsstyrelsens befogenheter i vissa fall när förbindelsen har avbrutits med regeringen finns i lagen (1988:97) om förfarandet hos kommunerna, förvaltningsmyndigheterna och domstolarna under krig eller krigsfara m.m. och i förordningen (1988:1215) med motsvarande rubrik.

Länsstyrelsen skall i de fall som avses i första stycket självständigt genomföra de åtgärder som behövs för den civila försvarsverksamheten och till stöd för det militära försvaret.

58 § Länsstyrelsen får överlåta åt en kommunal myndighet att i ett visst ärende eller i vissa grupper av ärenden på eget ansvar meddela beslut eller genomföra åtgärder som annars skulle ankomma på länsstyrelsen, om föreskrifter i lag inte hindrar det.

59 § Om länsstyrelsen anser det nödvändigt att besluta om en åtgärd som det saknas medel för och om regeringens beslut inte kan avvaktas, får länsstyrelsen själv tillhandahålla de medel som behövs.

En sådan utbetalning skall anmälas till regeringen så snart som möjligt.

---

1. Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2003, då förordningen (1997:1258) med länsstyrelseinstruktion skall upphöra att gälla.

2. Länsstyrelsen skall fullgöra de uppgifter som enligt äldre föreskrifter åligger Kungl. Maj:ts befallningshavande eller landshövdingen.

På regeringens vägnar

LARS-ERIK LÖVDÉN

Lilian Wiklund
(Finansdepartementet)